



HBN  
Newsletter

## DE OPZEGGING VAN DUUROVEREENKOMSTEN VOOR ONBEPAAALDE TIJD



Aruba, 8 februari 2018

## 1. INLEIDING

Op 2 februari 2018 heeft de Hoge Raad der Nederlanden een belangrijk arrest gewezen over de vraag of, en zo ja, onder welke voorwaarden een duurovereenkomst opzegbaar is. Het antwoord op die vraag wordt bepaald door de inhoud van die overeenkomst en de van toepassing zijnde wettelijke bepalingen. Indien wet en overeenkomst niet voorzien in een regeling van de opzegging, geldt dat de overeenkomst in principe opzegbaar is. Daarnaast kunnen de eisen van redelijkheid en billijkheid in verband met de aard en inhoud van de overeenkomst en de omstandigheden van het geval meebrengen dat:

- opzegging slechts mogelijk is indien daarvoor een voldoende zwaarwegende grond bestaat;
- een bepaalde opzegtermijn in acht moet worden genomen; of
- dat de opzegging gepaard moet gaan met het aanbod tot betaling van een (schade-) vergoeding.

Ook als de wet of een duurovereenkomst wel voorziet in een regeling van de opzegging, kunnen, indien de wet en hetgeen tussen partijen is overeengekomen daarvoor ruimte laten, de eisen van redelijkheid en billijkheid in verband met de aard en inhoud van de

overeenkomst en de omstandigheden van het geval meebrengen dat aan de opzegging nadere eisen gesteld worden. Een beroep op een uit de wet of een overeenkomst voortvloeiende bevoegdheid om de overeenkomst op te zeggen kan onder omstandigheden naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid onaanvaardbaar zijn.

Het voorgaande neemt echter niet weg dat het mogelijk is dat een voor onbepaalde tijd gesloten duurovereenkomst naar de bedoeling van partijen niet-opzegbaar is. In dat geval kan een beroep op de niet-opzegbaarheid echter ook weer naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid onaanvaardbaar zijn.

## 2. ACHTERGROND

Twee professionele partijen, Goglio S.P.A. en SMQ Group B.V. waren een licentieovereenkomst met elkaar aangegaan voor de duur van 15 jaar. Goglio was in gebreke met de betaling van de licentievergoeding, waarna SMQ de overeenkomst met Goglio opzegde en aanspraak maakte op de contractueel overeengekomen "break-up fee". De overeenkomst bevatte aldus voorwaarden waaronder deze opzegbaar was. SMQ deed op die bepalingen een beroep, terwijl Goglio van mening

was dat de opzegging niet rechtsgeldig was en er dus ook geen “break-up fee” verschuldigd was. De rechtbank achtte de opzegging rechtsgeldig en wees de door SMQ gevorderde “break-up fee” toe. Goglio tekende hoger beroep aan, doch het Hof bekrachtigde het rechtbankvonnis. Vervolgens ging Goglio in cassatie, met een veelheid aan klachten tegen de uitspraak van het hof. Onderdeel 3 van de klachten ging over de maatstaf voor de beëindiging van duurovereenkomsten. Tot dit onderwerp zal deze nieuwsbrief zich beperken.

### 3. OORDEEL HOF

Het hof heeft vooropgesteld dat het professionele partijen vrij staat om zelf uit te maken wat zij afspreken over de mogelijkheid tot opzegging. Die afspraken binden hen in beginsel. SMQ heeft gemotiveerd waarom de contractuele opzegbepalingen alleszins redelijk waren. Hiertoe voerde zij aan dat ingevolge die bepalingen er eerst een concrete kennisgeving uit diende te gaan, waarin de tekortkoming duidelijk wordt aangegeven. Hierna wordt de wederpartij 60 dagen de tijd gegund om die tekortkoming te herstellen. Doet zij dat niet, dan kan pas opzegging volgen, welke eerst na 30 dagen in werking treedt. SMQ

stelde voorts dat het niet betalen een eenvoudig te herstellen tekortkoming betreft, waarvoor een termijn van 60 dagen in redelijkheid ruim genoeg kan worden geacht. Het hof was het met de argumenten van SMQ eens en overwoog: *“Een periode van drie maanden tussen de kennisgeving en het daadwerkelijke einde van de overeenkomst, geeft Goglio ook voldoende tijd om maatregelen te nemen. Dat Goglio er, bij aanvang, van uit mocht gaan dat de samenwerking veel langer – 15 jaar – zou duren doet daaraan niet af. Dat wanbetaling een zwaarwegende grond voor opzegging is, hebben partijen immers bij het sluiten van de overeenkomst afgesproken. (..) Anders dan Goglio stelt is het, bij een dergelijke tevoren afgesproken opzegmogelijkheid, niet zo dat SMQ pas tot opzegging mag overgaan na een redelijke afweging van de belangen. De toets is die van art. 6:248 BW: een dergelijke opzegging is pas ontoelaatbaar als deze naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid onaanvaardbaar zou zijn. Daarom heeft Goglio onvoldoende gesteld. Dat zij de tevoren gefixeerde schadevergoeding moet betalen en enige bijkomende schade zal lijden (die slechts zeer beperkt geconcretiseerd is) is daartoe niet genoeg.”*

#### 4. OORDEEL HOGE RAAD

De Hoge Raad heeft de uitspraak van het hof bevestigd. Voordat hij nader ingaat op de inhoudelijke beoordeling van de klacht van Goglio geeft de Hoge Raad een aantal algemene gezichtspunten weer, die hierboven in de inleiding zijn opgesomd. Vervolgens overwoog de Hoge Raad dat het oordeel van het Hof, inhoudende dat de contractuele opzegbepalingen waar SMQ zich op beroept alleszins redelijk zijn, zo moet worden begrepen dat deze opzegmogelijkheid geen aanvulling behoeft op grond van de redelijkheid en billijkheid. Dat oordeel getuigt volgens de Hoge Raad niet van een onjuiste rechtsopvatting en is, ook in het licht van de door Goglio aangevoerde stellingen, genoegzaam gemotiveerd.

Hetzelfde geldt volgens de Hoge Raad voor het oordeel van het Hof dat een beroep op de opzegging pas ontoelaatbaar is als dat naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid onaanvaardbaar zou zijn, welk oordeel evenmin getuigt van een onjuiste rechtsopvatting. De klacht van Goglio faalde derhalve en haar cassatieberoep werd verworpen.

#### 5. DE BETEKENIS VAN DIT ARREST VOOR DE PRAKTIJK

De Hoge Raad heeft in dit arrest de hoofdregel herhaald dat zonder wettelijke of contractuele opzegregeling een duurovereenkomst voor onbepaalde tijd in beginsel opzegbaar is. Wel dient men zich rekenschap te geven van het feit dat de wet bepaalt dat een overeenkomst niet alleen de door partijen overeengekomen rechtsgevolgen heeft, maar ook die welke naar de aard van de overeenkomst, uit de wet, de gewoonte of de eisen van de redelijkheid en billijkheid voortvloeien. Dit kan er ook toe leiden dat een uitdrukkelijk overeengekomen contractsbepaling niet van toepassing is, indien dit onder de gegeven omstandigheden in strijd zou komen met die redelijkheid en billijkheid. Voor de praktijk betekent dit, kort gezegd, dat het aan te raden is in langdurige contracten afspraken te maken over of en, zo ja, wanneer en hoe er kan worden opgezegd. Die afspraken zijn dan in beginsel leidend, tenzij dat in een gegeven geval onaanvaardbaar zou zijn naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid.



**HBN Law**  
SINCE 1938



## CONTACT INFORMATIE

Indien u vragen heeft over de hiervoor besproken onderwerpen, kunt u contact opnemen met:

HBN Law Aruba  
Beatrixstraat 38  
Oranjestad, Aruba  
T: +(297) 5886060  
F: +(297) 5886668

Eline J.M. Lotter Homan  
[eline.lotterhoman@hbnlaw.com](mailto:eline.lotterhoman@hbnlaw.com)

Misha Bemer  
[misha.bemer@hbnlaw.com](mailto:misha.bemer@hbnlaw.com)

**HBN Law Amsterdam**  
Concertgebouwplein 7  
1071 LL Amsterdam, Nederland  
T +31 20 303 3020  
F +31 20 671 8008  
[info@hbnlaw.com](mailto:info@hbnlaw.com)

**HBN Law Aruba**  
Beatrixstraat 38  
Oranjestad, Aruba  
T +297 588 6060  
F +297 588 6668  
[info@hbnlaw.com](mailto:info@hbnlaw.com)

**HBN Law Bonaire**  
Kaya Korona 40  
Kralendijk, Bonaire  
T +599 717 6944  
F +599 717 5628  
[info@hbnlaw.com](mailto:info@hbnlaw.com)

**HBN Law Curaçao**  
Huize Belvédère, L.B. Smithplein 3  
Willemstad, Curaçao  
T +5999 434 3300  
F +5999 434 3355  
[info@hbnlaw.com](mailto:info@hbnlaw.com)

**HBN Law St. Maarten**  
W.G. Buncamper Road 33  
Philipsburg, St. Maarten  
T +1 721 542 2272  
F +1 721 542 4381  
[info@hbnlaw.com](mailto:info@hbnlaw.com)